

SLOVENŠČINA, 5. RAZRED – REŠITVE 10. TEDNA (18.–22. 1. 2021)

DZ/str. 100 - Kaj je obnova?

1. Preberi besedilo.

Škofjeloški grb

V Škofji Loki pripovedujejo, da je bilo prvemu zemljiškemu gospodu, ki je na loškem ozemlju s krivo palico krotil tlačane, ime Abraham. Ko je ta pred davnimi časi prišel z Bavarskega v Loko, je gostoval na loškem gradu vse dotlej, dokler se ni naučil po naše govoriti. Ves srečen, da se bo poslej lahko sporazumeval s podaniki in tlačani, se je nekega pomladnega dne napotil proti daljni Idriji. Spremljal ga je zamorec, ki ga je loški gospodar dobil v dar iz bogatega Ogleja.

Potovala sta po Poljanski dolini. Ta je bila tisti čas zarasla s hostami, v katerih je bilo toliko medvedov, da bi jih človek ne preštel. Gorje popotniku, če se je nameril brez orožja skozi te gozdove.

Zamorec, ki je spremjal svojega gospodarja, je bil bistroglavec. Pred odhodom se je oborožil z lokom in tulom, polnim puščic. Ko sta tako hodila in hodila, sta se sredi temne hoste srečala z velikanskim medvedom. Knez Abraham je prestrašen obstal in drgetal, njegov sluga pa je – ne bodi len – nategnil lok in izstrelil puščico v medvedovo srce. Medved se je zvalil na črno zemljo.

Gospodar je rešitelja objel in rekel: "Rešil si mi življenje, zvesti služabnik! Za tvoje junaštvo te bom nagradil, da bodo še pozni rodovi vedeli, kakšen junak si bil!"

In je takoj za tem, ko se je živ in zdrav povrnil v loški grad, ukazal, naj v grb, ki bo še stoletja in stoletja prikazoval veličino loških knezov, naslikajo glavo njegovega rešitelja. Od takrat je v škofjeloškem grbu glava črnega zamorca.

2. Besedilu napiši naslov. Izberi med Rešeni gospodar, Škofjeloški grb, Bistri zamorec, Nevarna zver. Svojo odločitev utemelji.

Npr. Besedilo govori o tem, zakaj je v škofjeloškem grbu glava zamorca.

3. Odgovori.

- a) Kdo je bil Abraham? **Prvi zemljiski gospod na loškem ozemlju.**
- b) Kam je nekoč potoval? **V Idrijo.**
- c) Kdo ga je spremiljal? **Zamorec.**
- č) S katerimi besedami je v besedilu poimenovan zamorec? **Bistroglavec, sluga, rešitelj, služabnik, junak.**
- d) Kaj se je zgodilo sredi gozda? **Srečala sta medveda.**
- e) Kaj je takrat naredil knez in kaj njegov spremjevalec? **Knez je prestrašen obstal, zamorec pa je puščico sprožil v medveda.**
- f) Zakaj je knez nagradil svojega sluga? **Iz hvaležnosti, ker mu je rešil življenje.**
- g) Kako je to storil? **Ukazal je, naj v grb loških knezov naslikajo glavo zamorca.**

4. Kaj pomenita povedi? Lahko si pomagaš z razlagami v okvirčku.

- a) Knez je s krivo palico krotil tlačane. **Knez je bil neusmiljen do tlačanov.**
- b) Knez je gostoval na loškem gradu vse dotlej, dokler se ni naučil po naše govoriti.
Kadar je bil knez v Loki, je prebival na gradu in se sčasoma naučil slovensko.

Knez je imel krivo palico za pretepanje.
Knez je bil neusmiljen do tlačanov.
Kadar je bil knez v Loki, je prebival na gradu in se sčasoma naučil slovensko.
Ko se je knez naučil slovensko, je odšel.
Kadar je bil knez v Loki, so Ločani govorili, da je na loškem gradu gost.

5. Besedam iz besedila pripiši sopomenke. Izberi med: priprava za nošenje puščic, darilo, nameriti se, gozd, pameten človek, pripadnik monarhije.

- a) dar – **darilo**
- b) hosta – **gozd**
- c) nameriti se – **nameniti se**
- č) bistroglavec – **pameten človek**
- d) podanik – **pripadnik monarhije**
- e) tul – **priprava za nošenje puščic**

6. Koliko odstavkov je v besedilu? Pet.

DZ/str. 102, 7. naloga

ODSTAVEK	O ČEM GOVORI ODSTAVEK?	KAJ O TEM POVE?
1.	O prvem škofjeloškem knezu.	Knez Abraham je prišel v Škofjo Loko z Bavarskega. Prebival je na gradu in se naučil govoriti slovensko. Nekega dne se je v spremstvu zamorca odpravil v Idrijo.
2.	O nevarnostih v Poljanski dolini.	Pot je bila nevarna, saj je bilo v gozdovih veliko medvedov.
3.	O knezovem in zamorčevem srečanju z medvedom.	Zamorec se je pred odhodom oborožil z lokom in puščicami. Ko sta na poti srečala medveda, je zamorec izstreliл puščico vanj in ga ubil. Tako je rešil svojega gospodarja.
4.	O knezovi hvaležnosti zamorcu.	Iz hvaležnosti se je knez odločil, da bo junaškega zamorca nagradil.
5.	O zamorčevi glavi v škofjeloškem grbu.	Ko se je knez živ in zdrav vrnil na loški grad, je ukazal, naj v grb loških knezov naslikajo glavo njegovega rešitelja. Od takrat je v škofjeloškem grbu glava zamorca.

DZ/str. 103

Za dobro obnovo moramo razumeti **besedilo** ..... , ki ga obnavljamo.

V posameznem odstavku moramo prepozнати **bistvene** ..... podatke; pri tem

si lahko pomagamo z vprašanjema **O čem govori odstavek**

in **Kaj o tem pove** ..... Pazimo, da razvrstimo podatke

tako, kot so navedeni v prebranem/poslušanem besedilu.

Dopolni in pomni.

Obnova ..... je pripovedovanje oz. pisanje besedila po prebranem ali slišanem besedilu. Ker si vsega, kar smo prebrali ali poslušali, ne moremo natanko zapomniti, povzamemo vsebino s svojimi besedami. Zmožnost obnavljanja je zelo pomembna za uspešno učenje iz učbenikov in različnih besedil.

Besedilo, ki ga želimo obnoviti, moramo razumeti. Ko ga beremo ali poslušamo, razmišljamo, o čem govorji in kaj o tem pove. Poskusimo si zapomniti čim več bistvenih **podatkov** ..... , ki jih razvrstimo tako, kot so navedeni v besedilu. Obnovi ne smemo dodajati svojega mnenja o vsebinu besedila in ne vključujemo novih podatkov.